

Список використаних джерел

1. Єна А. І. Актуальність і організаційні засади медико-психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції. *Науковий журнал МОЗ України*. Київ, 2014. № 1. С. 5-16.
2. Калкутіна Н. В. Міжнародно-правове регулювання військового полону та правовий статус іноземних військовополонених в СРСР на початку ХХ ст. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського*. Серія : Історичні науки. Миколаїв, 2014. Вип. 3.37. С. 63-67.
3. Красницька О. В. Депривація військовослужбовців, які виконують завдання у відриві від основних сил, та в умовах полону. *Вісник Національного університету оборони України*. 2022. 2 (66). С. 50-63.
4. Ті, що пережили пекло: свідчення жертв про місця незаконних ув'язнень на Донбасі / Коаліція громадських організацій та ініціатив «Справедливість заради миру на Донбасі». Белоусов Ю.Л., Кориневич А.О., Мартиненко О.А., Матвійчук О.В., Павліченко О.М., Роменський Я.В., Швець С.П.; за редакцією авторів. Київ, 2015. 84 с
5. Щербина І.Є. Стадії військового полону та особливості їх впливу на психіку військовослужбовців. Проблеми екстремальної та кризової психології. 2016. Вип. 20. С. 313-322.

Анастасія МАЗУР,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту № 3
Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник
наукової лабораторії з проблем превентивної
діяльності та запобігання корупції
навчально-наукового інституту № 3

Національної академії внутрішніх справ

Вікторія ЛИТВИН

ОСНОВНІ ВИДИ КІБЕРБУЛІНГУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ЗАПОБІГАННЯ

Сучасне суспільство неможливо уявити без смартфонів, гаджетів, інформаційних та комп'ютерних технологій. Інтернет став невід'ємною частиною повсякденного життя, адже допомагає в роботі, навчанні та побуті, містить безліч корисної та цікавої інформації,

надає можливість спілкуватись на форумах, у різноманітних чатах і групах. Проте, окрім очевидної користі, в мережі також гаїться безліч загроз, серед яких - кібербулінг та кібергрумінг. І мало хто задумується, які загрози несуть в собі ті чи інші веб-ресурси, інтернет-сайти, які на сьогодні стали невід'ємними атрибутами життя сучасної людини. Однією з таких новітніх загроз і є кібербулінг [1].

Проблема правового регулювання кібербулінгу тісно переплетена з правом людини на безпечне інтернет-середовище, яке також ще не має свого законодавчого закріплення та перебуває на етапі формування разом з іншими сучасними правами. Всі ці права науковці відносять до нового четвертого покоління прав людини, яке виникло у зв'язку з сучасними розробками технологічній, медичній, соціальній сферах [2, 1].

Кібербулінг - це один із різновидів булінгу (цькування). Це така форма агресії, що передбачає жорстокі дії з метою дошкулити, нашкодити, принизити людину з використанням інформаційно-комунікаційних засобів: мобільних телефонів, електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Зазвичай вчиняється стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою, стосовно інших дітей. Здійснюється неодноразово протягом певного проміжку часу та може призвести до психологічної травми підлітка. Кібербулінг також має свої види, один з яких – кібергрумінг [4].

Кібергрумінг - це вид сексуального насильства проти дітей, що відбувається в інтернеті. Основною метою кібергрумінгу є налагодження довірливих стосунків з дитиною шляхом обману та отримання від неї фотографій або відео відвертого характеру з подальшими маніпуляціями стосовно дитини. Дорослі вдають із себе однолітків, виявляють зацікавленість та прихильність до дитини і швидко втираються в довіру. Це новий вид сексуального насильства проти дітей в інтернеті.

Кібербулінг має різні типи свого прояву. В Сполучених Штатах Америки, країнах Європейського Союзу виділяють вісім типів кібербулінгу, що були запропоновані Американками Робін Ковальські, С'юзан Лімбер і Патріція Агатстон, а саме:

1. Суперечки, або флеймінг;
2. Нападки, постійні виснажливі атаки;
3. Обмовлення, зведення наклепів;
4. Самозванство, втілення в певну особу;
5. Ошуканство, видурювання конфіденційної інформації та її розповсюдження;

6. Відчуження (остракізм), ізоляція;
7. Кіберпереслідування;
8. Хепіслепінг. Відеоролики нападів з метою гвалтування чи його імітації інколи ще називають хоппінг – наскок (особливо поширений в США) [3, 14-17].

Важливими кроками в ситуаціях якщо дитина стала жертвою кібербулінгу чи кібергрумінгу, насамперед потрібно припинити будь-яке спілкування зі злочинцями. Дуже важливо зберегти свідчення - зробити скрини усього листування, фото та відеоматеріалів. Також дані форми насилля залишають цифровий слід, який може слугувати доказом, оскільки відбуваються в мережі.

За результатами опитування підлітків та їх батьків було визначено, що майже 88 % дітей стикалися із проблемою кібербулінгу, але не розуміли, що дане явище має негативні наслідки та приймали повідомлення негативного характеру за нормальне для інтернет-середовища явище.

Аналіз чинного законодавства та літератури дозволили дійти висновку, що на сьогоднішній день немає єдиного законодавчого акту, який би регулював кібербулінг, визначав основні засади його протидії та відповідальність за кібербулінг в Україні.

У зв'язку з цим необхідно на законодавчому рівні розробити нормативно-правову базу, що спрямована на протидію кібербулінгу в Україні.

Тому дуже важливо розробити та впровадити нормативно-правові документи, створити робочі групи з питань протидії кібербулінгу та забезпечення раціонального використання ІТ-технологій, а також розробити систему захисту інформаційних та комп'ютерних технологій, на основі вітчизняного та міжнародного досвіду протидії кібербулінгу запровадити новий міжнародний орган щодо протидії кібербулінгу [1].

Список використаних джерел

1. Аліна Кравчук. Кібербулінг та право на безпеку. URL :<https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/kiberbulling-ta-pravona-bezpeku-.html>

2. Володимир Валентинович Чумак, Вікторія Юріївна Цебинога. Правове регулювання протидії кібербулінгу в Україні. URL : <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/99ca185d-8f78-4612-87d2-0020da36a1b5/content>

3. Найдьонова Л.А. Кібербулінг або агресія в інтернеті: способи розпізнавання і захист дитини. URL : <https://www.slideshare.net/kzsh22/234234234-140301172>

4. Кібербулінг: що це, яким він буває та як від нього захистити свою дитину. URL : <https://www.telegraf.in.ua/kremenchug/10082081-kberbulng-scho-ce-yakim-vn-buvaye-ta-yak-vd-nogo-zahistiti-svoyu-ditinu.html>

Анна МАЗУР,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту № 3
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник
наукової лабораторії з проблем превентивної
діяльності та запобігання корупції
навчально-наукового інституту № 3
Національної академії внутрішніх справ
Вікторія ЛИТВИН

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ТИПІВ ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ

Домашнє насильство - це йдеться мова не тільки про завдані побої, синці. На дійсності ці дії включають десятки форм насильства в сім'ї. Але у всіх цих різновидів є спільні ознаки: відсутність поваги до іншої особи, прагнення влади та контролю над ним або нею, керування його або її рішеннями та діями.

Домашнє насильство може бути спрямоване як на дружину, чоловіка чи дітей, так і на інших родичів — двоюрідних братів та сестер, бабусь та дідусів, колишнє подружжя, наречених, осіб, які спільно проживають однією сім'єю, опікунів та прийомних батьків.

Втім у жодному з випадків воно не є внутрішньосімейною справою чи особливостями родинного спілкування. Це протиправні дії, яким немає виправдання та про які не можна мовчати. Відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» виділяють чотири види насильства: фізичне, психологічне, економічне та сексуальне.

Тому дана тема актуальна і має ще багато питань.

Проблему насилля в сім'ї досліджують багато вчених, зокрема К. Мілютіна, Е. Цимбал і багато інших вчених [1].

Важливо розібратися, що є причиною насильства, які види бувають насильства і чим воно відрізняється від простого збігу обставин.